

Fullt så klar som ärkebiskopens ställning till kätteri-anklagelsen och dess konsekvenser tecknar sig inte de andra prelaternas. Men tillräckliga grundlinjer låter sig skönja.

Där är först de tre prelater, för vilka ärkebiskopen utom för sig själv förde talan: ärkebiskop Jacob Ulfsson, biskop Otto av Västerås, mästare Jon, kannik i Uppsala. Om den förstnämnda kan intet bestämt sägas. De två sistnämnda var närvarande, då klagoskriften föredrogs, den ene själv föredragande. När Gustaf Trolle gjorde sina yrkanden för de två, måste han ha handlat i samförstånd med dem. Men båda har vetat, vilken konsekvensen var av att en uppenbar kättare överlemnades till den världsliga makten för bestraffning.

Av de tre prelaterna hörde Otto av Västerås till domarna. Dessas dom överensstämde med gällande rätt. Men det får inte förbises, att de utan vidare betraktade »credentes» som »hæretici», att de inte behövt värdesätta de föreliggande sakförhållandena som de gjorde och att de, även om de inställt dem under synvinkeln: uppenbart kätteri, hade kunnat göra tungt vägande, förmildrande omständigheter gällande. De gjorde motsatsen. Dessa domare tillhörde till inte ringa antal ärkebiskopens närmaste omgivning. De var en tätt sluten falang, som i årtal kämpat och lidit för samma syften som han och som ännu i det följande skulle komma att stå vid hans sida. Bland dem: fem medlemmar av hans kapitel i Uppsala, av vilka i varje fall två sigillerat, och mästare Laurens av predikareorden i Stockholm. Det enda dessa domare krympte sig för var att i sententian direkt uttala, att de dömda skulle överlemnas till den världsliga makten för bestraffning. Formellt låg häri en räddningsplanka. Men reallt var saken efter domens innehåll självklar. Domarnas, i varje fall de sigillerandes, skuld i katastrofen är ofrånkomlig.

Sammanfattar man de bevisgrunder och synpunkter, som med utgångspunkt från amnestispörsmålet här gjorts gällande, ter sig förhållandena som följer. De svenska biskoparna har mött konung Christierns amnesti med öppet